

הצעה להערכה חלופית על ציר הזמן

קישור לצפיה בציר הזמן המתייחס להתמודדות עם שאלת הרע בעולם :

<https://www.sutori.com/story/kytsd-ykvl-hdm-hmmyn-lhtyykhs-lb-yyt-hr-b-vlm--aw7q8od4FksmziRTEFoe4Ugf>

פעמים רבות אנחנו חשים שבמסגרת הלימודים בכלל ולימודי מחשבת ישראל בפרט, אנחנו לא מספיקים לדון בהוגים עצמם, בסיפור החיים שלהם, ביצירותיהם ובתקופות השונות בהן חיו. כמו כן יש לעיתים תחושה שאין לתלמידים מושג כללי על רצף הזמן היהודי, מתקופת התנ"ך ועד ימינו. אנחנו דרך הגאונים, הראשונים והאחרונים. לכן, אני מציעה כאן דוגמא להערכה חלופית אשר תתמקד במימד הזמן וההוגים עצמם ואף תנסה לקשר בין מימדים אלו לבין התכנים עצמם והיכולת להשוות בין המקורות.

ישנם יישומים שונים שמאפשרים יצירת ציר זמן תוך שילוב מולטימדיה. באתר כלים דיגיטליים של משרד החינוך מוצעים כמה כאלו, ולכל אחד יתרונותיו וחסרונותיו. לכל יישום כזה ישנו סרטון הדרכה. בחרתי להעזר ב *sutory* כדי להציג את מגוון הדעות בהגות היהודית להתמודדות עם שאלת הרע בעולם כפי שהן מופיעות בפרק ד' בחוברת אמונה וגאולה: "אמונה בשעת משבר". השקפים המוצגים כאן נועדו כדי לסבר את העין במה ניתן לבקש מהתלמידים בעניין זה או בכל פרק שהמורה יבחר לעשות עליו הערכה חלופית. עם זאת, מורה יכול להעזר בשקפים אלו כפעילות מסכמת לנלמד ועל גביהם לשאול שאלות חשיבה מסדר גבוה יותר. לפני שנותנים מטלת הערכה חלופית כזו, חשוב מאוד ללמוד את הכלי ולהציג אותו לתלמידים בכיתה. משימה אפשרית מסוג זה לתלמידים :

שלב 1 יצירת ציר זמן להוגים העוסקים בשאלת הרע בעולם

בפרק ד' ראינו מגוון תשובות לשאלת הרע בעולם שהאדם המאמין חווה אותה.

א. העמד את הדעות הללו על ציר הזמן באתר יצירת ציר זמן שתבחר.

ב. הצג את השנה בה נפטר או נולד כל אחד מההוגים,

את תולדות חייו בקיצור (תוכל להטמיע סרטון או תיאור כתוב קצר של תולדות חייו אם

בדקת שהוא רלוונטי)

ואת תשובתו לשאלת הרע בעולם.

צריך מפות שימחישו את הסביבה או המדינות בהן פעל ותמונות שנראות לך קשורות לדמותו.

ג. התעניין מסביב וחפש עוד הוגה אחד שלא נלמד בחוברת ואשר התייחס לשאלת הרע, והצג אותו כפי שעשית להוגים שהופיעו בפרק ע"פ הסעיף הקודם.

שלב 2 מסקנות אפשריות מציר הזמן וההשוואה בין ההוגים

התבונן בציר שיצרת וחשוב:

- א. כיצד תוכל לחלק את הדעות של ההוגים המופיעים על ציר הזמן? חשוב על כל חלוקה אפשרית הקשורה בתוכן הדברים.
- ב. לגבי אחד או יותר מההוגים, האם על פי מה שלמדת על אותו הוגה, אתה מוצא קשר למקור שלמדנו? במילים אחרות, האם ניתן לראות כיצד דבריו קשורים במגמה הכללית של הגותו/ בהתרחשויות ההיסטוריות והתרבותיות של דורו? (למצבם של היהודים באותה תקופה, לאתגרים ולסכנות שאיתם התמודדו, למחלוקות מרכזיות בעם ישראל וכדו')
- ג. האם החלוקה לקבוצות שעשית בסעיף א, קשורה למיקומם של ההוגים על ציר הזמן או המקום? נמק

שלב 3 קריאה שיתופית

- א. שתף את חברך בציר הזמן שיצרת.
- ב. התייחס לציר הזמן של חברך – ציין דבר אחד שהתחדש לך מהתוכן או מהצורה שבה בחר חברך לעצב את ציר הזמן שלו.
- ג. מה מחדש לך ההוגה שחברך בחר להוסיף? באיזו קבוצת הוגים שיצרת היית משבץ אותו ומדוע?

בהצלחה רבה! חנה ריקלין